

116.11.2020

Eduskunta

Maa- ja metsätalousvaliokunta

**ASIA: HE 199/2020 VP HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE LAEIKSI
ELINTARVIKEMARKKINALAIN, OIKEUDENKÄYNNISTÄ MARKKINAOIKEUDESSA
ANNETUN LAIN 1 LUVUN 2 JA 6 §:N SEKÄ SAKON TÄYTÄNTÖÖNPANOSTA
ANNETUN LAIN 1 §:N MUUTTAMISESTA**

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund kiittää kirjallisesta lausunto pyynnöstä ja lausuu seuraavaa koskien uudistettua elintarvikemarkkinalakia

- Muutokset elintarvikemarkkinalakiin tuovat tarvittavia tarkennuksia lakiin ja selkeyttää niitä toimenpiteitä, jotka ovat hyvän kauppatavan vastaisia. SLC toteaa, että tarkennukset ovat tervetulleita.
- Elintarvikeketjun kauppatapalautakunta on useampaan otteeseen julkisesti todennut, että kauppa harjoittaa hyvän kauppatavan vastaisia toimenpiteitä, kun he lyhyellä varoitusajalla ilmoittavat, että he eivät ota vastaan vihanneksia puutarhatuottajalta. Puutarhatuottaja jää näissä tapauksissa hankalaan tilanteeseen koska varastossa on nopeasti pilaantuvia tuotteita, jotka pahimmissa tapauksissa voivat jäädä myymättä. Päivitetty elintarvikemarkkinalaki toteaa, että tämän kaupan käyttämä käytäntö on hyvän kauppatavan vastainen. Eli sopimuksia ei voida purkaa alle 30 päivää ennen toimitusta. SLC haluaa kuitenkin tuoda esille, että uuden elintarvikemarkkinalain voimaantulo on esitetty olevan ensi vuoden marraskuu. SLC haluaisi, että uudistettuun elintarvikemarkkinalain piiriin kuuluvat ryhmät (kauppa, ravintola, tuottajaorganisaatiot, jne.) jo nyt noudattavat uudistetun lain sisältöä. Siirtymäaika ei saa antaa mahdollisuuksia jatkaa hyvän kauppatavan vastaisia toimenpiteitä. Elintarvikevaltuutetulle tulisi antaa ohjeet seurata uudistetun lain sisällön noudattamista siirtymäkauden aikana.
- Lähiruodalla on kasvava kysyntä ja kauppa haluaa myös tarjota näitä tuotteita asiakkailleen. SLC haluaisi lisätä hyvän kauppatavan vastaiseen käytäntöön kaupan oman katteen nostaminen näissä tuotteissa yli sen katteen mitä muilta tuotteita otetaan. Näillä lähiruokatuotteilla lisäarvo muodostaa esim. tilan nimi tai tuottaja. Olisi kohtuullista, että näissä tapauksissa lisäarvon tuottaja myös saisi mahdollisuus vaikuttaa ulosmyyntihintaan ja tuottajan nimeä ei käytetä ilman korvausta.
- Elintarvikemarkkinat muuttuvat tällä hetkellä erittäin nopeasti. Kauppa ja jalostavat yritykset tekevät yleensä sopimuksia ennakoon montakin kuukautta ennen kuin tuotteita myydään. Yhtenä esimerkkinä nostetaan useasti joulukinkut, joiden sopimukset solmitaan useasti vuoden alussa ja kinkkujen toimitus alkaa loppusyksystä. Tämän kauden aikana voi tapahtua suuriakin muutoksia esim. tuottajakustannuksissa. SLC haluaisi lisätä, että alemman tason toimijoille elintarvikeketjussa annettaisiin mahdollisuus tarkastella

sopimuksia, jos kustannuksissa tai esim. satoennusteissa tapahtuu muutoksia Tämä turvaisi ketjun heikomman osapuolen asemaa.

- SLC tukee § 2 kirjattua kohtaa tuotteiden liikesalisuuksista. Kuluttajan kannalta on hyvä, että tuotekehitystä löytyy ja että ne yritykset, jotka kehittävät tuotteita myös voivat saada ulos markkinoilta paremman hinnan.
- Sopimuskäytäntöihin SLC haluaisi tuoda esille, että tuottajaorganisaatioille tulisi antaa erityisasema sopimuskäytäntöjen osalta. SLC haluaisi § 2 tuoda esille, että olisi suosittava, että tuottajaorganisaatiot hyväksyisivät sopimuksia tuottajiensa kautta eikä liian yksipuolisesti noudata olettaa, että sopimusten hyväksyttäminen on poikkeus. SLC katsoo, että tämä toisi sopimuskäytäntöjä myös tuottajaorganisaatioitten osalta myös läpinäkyvyyttä ja tuottajien voisi paremmin vaikuttaa sopimusten sisältöihin.

SVENSKA LANTBRUKSPRODUCENTERNAS CENTRALFÖRBUND SLC R.F.

Jonas Laxåback, toiminnanjohtaja